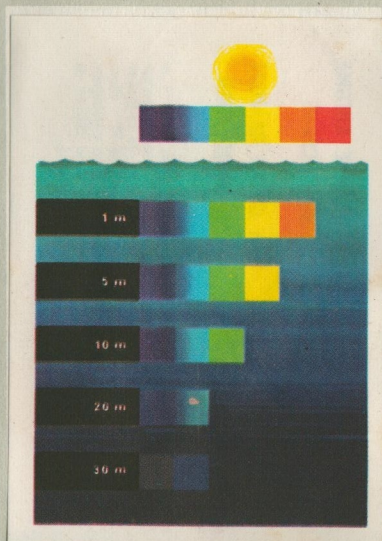

Superchocolat et Superpralines - Primes, Jacques récompense par ses emballages et cartons-primes votre fidélité de consommateur averti.

Superchocolade Superfijne premiepralines.

Met zijn verpakking en premiekartons belooft Jacques de trouw van de gebruiker.

Spectre solaire - Les rayons solaires perdent le rouge à 1 m de fond, l'orange à 5 m et ainsi de suite pour ne plus laisser que le bleu et le gris à 30 m. L'obscurité totale règne généralement dès 300 m.

Zonnespectrum - Op 1 m diepte zijn de rode stralen opgeslorpt, de oranje op 5 m en zo verder, tot op 30 m alleen blauwe en grijze overblijven. Doorgaans is op 300 m de duisternis volledig.

On peut dire également que la mer décide de la teinte des poissons. En effet, pour échapper à l'ennemi, l'animal cherche à demeurer inaperçu. La lente évolution multimillénaire a donné raison aux poissons homophanes et homochromes se confondant avec la clarté et la couleur de l'eau dans laquelle ils évoluent régulièrement. Passer incognito est tout un art que certaines crevettes exercent habilement puisqu'elles se font vertes parmi les algues vertes et rouges parmi les rouges. Mieux, certains poissons se font algues, les "Phyllopteryxques" sont des hippocampes effilochés, imitant, à s'y méprendre, les algues des Sargasses.

Transparents en surface, les vers sont rouges à 300 m de profondeur tandis que les méduses vitreuses prennent une couleur marron. A plus de 500 m de profondeur, les poissons sont noirs et violets mais, chose curieuse, dans les grands fonds, loin de se camoufler, ils se signalent au contraire en étant phosphorescents. Si le lapin a le ventre blanc et le dos foncé, c'est qu'en fait son dos est exposé aux regards de l'ennemi et qu'il tient à le rendre le moins apparent possible. Les poissons de surface ont aussi le ventre blanc parce que leurs ennemis les confondent avec la luminosité du ciel; certains sont même phosphorescents.

L'océan est donc un impitoyable champ de bataille, l'Orque dépêche les baleines vivantes, le bec des Céphalopodes déchire les victimes qui sont immobilisées par mille ventouses; les cétacés comptent sur leur rapidité; la pieuvre guette sa proie en demeurant cachée sous une pierre. Epines, ventouses, pinces, griffes, poison, décharges électriques, tous les moyens sont bons pour triompher. Stratégie à tout le moins étonnante, l'autotomie intrigue encore les savants: prenez en mains une étoile-de-mer, le bras que vous tenez se détache et l'astérie s'échappe. Il en va de même pour le crabe qui abandonne sa patte à son agresseur. Pourrions-nous en faire autant?

Autre source d'enseignements, pour les constructions navales, cette fois, le mécanisme de la nage se distingue chez les poissons par son équilibre dynamique et la faible résistance à l'avancement; toutes les nages existent dans les mers, depuis la propulsion à réaction des céphalopodes jusqu'à l'étonnante rapidité des mammifères aquatiques en passant par les rotors d'hélicoptères des huîtres larvaires.

On ne peut s'expliquer pourquoi, soudain, des multitudes de méduses s'assemblent, pourquoi l'on croise parfois des essais interminables de crabes nageurs, pourquoi enfin des bancs de sardines se pressent en une telle masse compacte qu'il y en a qui sortent de l'eau comme si l'océan était devenu soudain trop petit. Les anguilles de nos marais et ruisseaux plient, si l'on peut dire, armes et bagages, revêtent leur costume de voyage, en l'occurrence une livrée argentée, et s'en vont par groupes traverser tout l'océan Atlantique jusqu'à la Floride, les Antilles et la mer des Sargasses où elles pondront leurs œufs.

Camouflage - Pour vivre heureux, vivons cachés... Ce "phyllopteryx eques" est un poisson de la mer des Sargasses dont les franges flottantes ressemblent, à s'y méprendre, aux brindilles des algues.

Camouflage - Gelukkig wie verborgen leeft... Deze "phyllopteryx eques", vis uit de Sargasso-zee, heeft golvende franjes die wonderwel op algentwijgen lijken.

"Chats de mer" - Ainsi sur-nomme-t-on les sépias ou seiches car elles ont tout du félin. Elles adoptent la couleur du lieu où elles se trouvent et crachent une encre noire pour mieux disparaître.

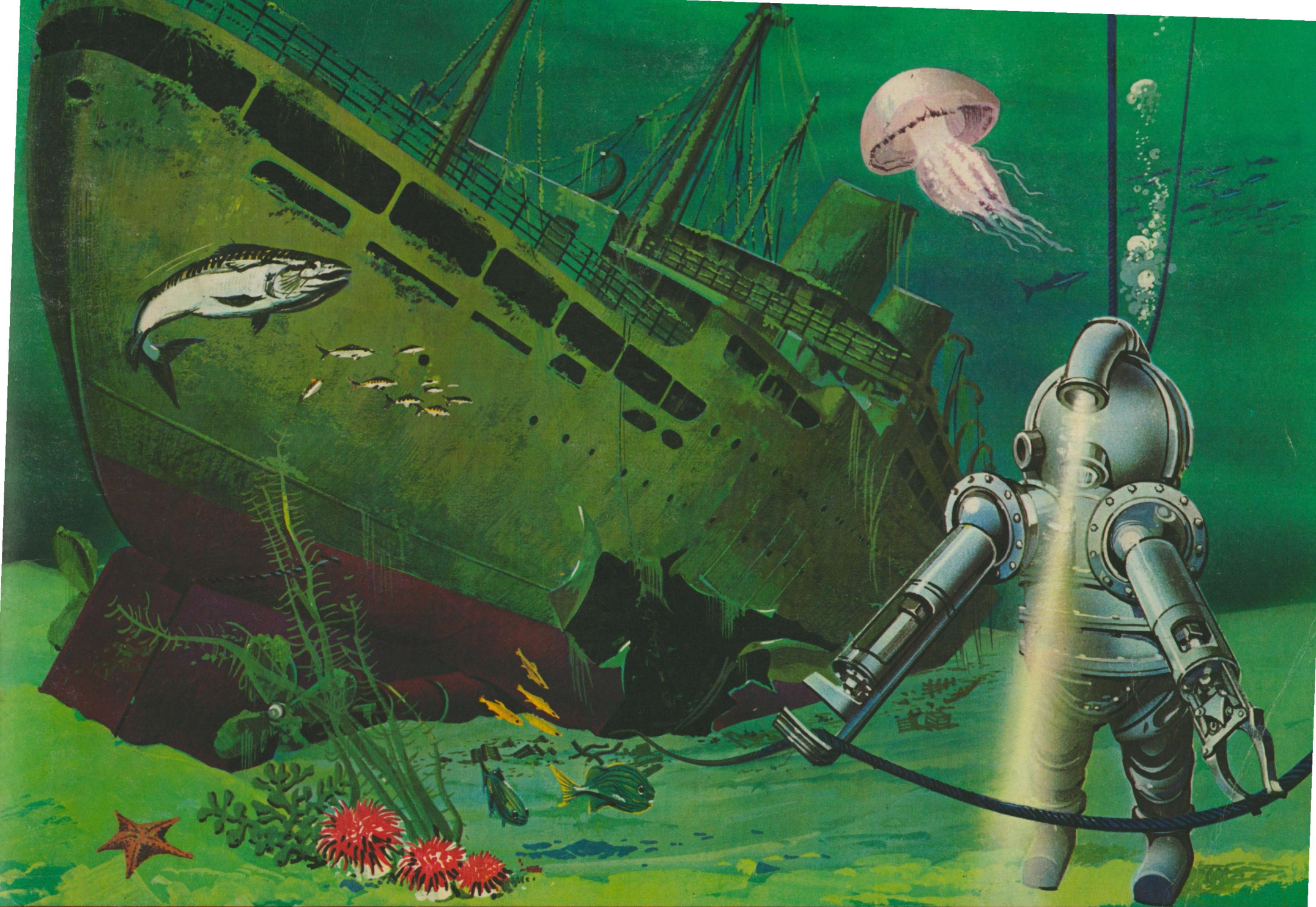
Zeekatten - Zo noemt men deze inktvissen die op katten lijken - zij nemen de kleur aan van hun verblijfplaats en lozen donkere inkt om zich te verbergen.

Men zou ook kunnen zeggen dat het de zee is die de kleur van de vissen bepaalt. Het dier namelijk tracht minder opvallend te zijn om aan de vijand te ontsnappen. De langzame miljoenen jaren durende evolutie leidde tot het ontstaan van vissen met dezelfde graad van doorschijnendheid en dezelfde kleur als de zee, met dewelke zij een zeer grote gelijkenis zijn gaan vertonen. Het incognito bewaren is een hele kunst, waarin bepaalde garnalen het meesterschap bezitten, daar zij groen worden met de groene wieren en rood wanneer ze in de nabijheid van rode komen. Meer nog, bepaalde vissen worden wieren, zoals de lange bladzee-paardjes die helemaal op sargassumwier lijken. De zeewormen die doorschijnend zijn nabij de zeeoppervlakte zijn rood op 300 m diepte, terwijl de glasachtige kwallen er een donkerbruine kleur aannemen. Op meer dan 500 m diepte zijn de vissen zwart en purper, maar vreemd genoeg trachten ze zich op grote diepte niet meer te vermommen en vertonen ze zich daar fosforescerend. Indien het konijn een witte buik en een donkere rug heeft is dit omdat zijn rug aan de blikken van de vijand is blootgesteld en het zo weinig opvallend mogelijk wil blijven. De vissen die nabij de oppervlakte leven hebben ook een witte buik, opdat hun vijanden hen niet meer zouden kunnen onderscheiden van het daglicht. Om dezelfde reden trouwens zijn ook sommige vissen die nabij de oppervlakte leven fosforescerend.

De oceaan is dus een slagveld zonder genade: De stormvis snijdt de walvissen levend in stukken, de bek van de koppotigen rijt zijn slachtoffers uiteen terwijl deze met duizend zuignappen onbeweeglijk worden gehouden, de walvisachtigen rekenen op hun snelheid, de inktvis loert op zijn prooi van achter een rots. Doorns, zuignappen, scharen, klauwen, gift, elektrische ontla-dingen, alle middelen zijn goed om anderen te overwinnen. De zelfamputatie, deze verbazende krijgstactiek, houdt de aandacht van de geleerden nog gaande: neem een zeester in de hand en de arm waarmede men ze vasthoudt komt los terwijl het dier ont-snapt. Zo gaat het ook met de krab die een poot achterlaat in de hand van haar aanvalser. Zouden wij zo iets kunnen doen?

Iets anders nog, ditmaal voor de scheepsbouw, leert ons het zwemmechanisme van de vissen, dat zich onderscheidt door dynamisch evenwicht en geringe weerstand aan het vooruit-komen. Alle mogelijke manieren van zwemmen bestaan in de zee, vanaf de voortstuwing van de koppotigen tot de verbazende snelheid van de waterzoogdieren, om niet te gewagen van de heli-kopterschroeven van de oesterlarven.

Om één of andere onbekende reden gaan de kwallen zich plots verzamelen en treft men eindeloze zwermen zwemmende krabben aan; de sardienenoepenhopen zijn soms zo dicht dat ze boven het water gaan uitsteken, alsof de oceaan plots te klein geworden was. De palingen uit onze moerassen en beken maken om zo te zeggen pak en zak, trekken hun reispak aan dat in feite een zilverachtige huid is en gaan groepsgewijze heel de Atlantische Oceaan oversteken tot in Florida, de Antillen en de Sargassozee waar ze hun eitjes leggen.

la grande énigme des océans
het grote raadsel van de oceanen

JACQUES

presenteert

de OCEANOGRAPHIE

présente

I' OCEANOGRAPHIE